

LIETUVA

NR. 11 (1076) S. PAULO — BRASIL — 1969 M. KOVO — MARÇO 14 D. — XXI METAI

Pamatykim filma «LIETUVA VAIZDUOSE»

Kuria parodys J. Gilvydis is Buenos Aires

VILA ZELINOJE šį šeštadienį, 19 val. Seselių Pranciškiečių Gimnazijos Salėje.

MOOKOJE, šį sekmadienį, 19 val. Dr. Vinco Kudirkos patalpose, rua Lituania, 67, tuoj po 18 valandos pamaldų.

VILA ANASTAC.O, antradienį, kovo 18 d., 19.30 val. Dr. J. Basanavičiaus Mokykloje.

Visiems verta pamatyti šį gražų lietuvišką filmą. Pasikvieskite savo vaikus, anūkus ir pažįstamus. Lėjimas nebrangus. Laisva auka Vaikam, moksleiviam — tik pusė.

Prieš kinui prasidedant, režisierius J. Gilvydis visus nufotografuos, nufilmuos ilgam atminimui ir parodymui filmoje kitų kolonijų lietuviams. Todėl kviečiame vaikus, jaunimą ir moteris ateiti su TAUTINIAIS RŪBAIS.

RENGĖJAI

MIRĖ PETRAS KLIMAS

Lietuvos Nepriklausomybės Akto Signataras

Šių metų sausio 16 d. mirė Lietuvoje Petras Klimas, su laukęs 78 metų amžiaus. Kaip ilgametis Lietuvos Igaliotas Ministras Prancūzijai, buvo vienas iš labiausiai nukentėjusių dėl bolševikų ir nacių sandėrio prieš Lietuvą.

Gimęs 1891 metais Kušliskiuose, mokslus ėjo savo apskrities mieste Marijampolėje ir baigė teisių fakultetą Maskvoje. Tada jau pasireiškė, kaip uolus lietuvis veikėjas.

Vėliau buvo Vilniaus Konferencijai šaukti organizacinio komiteto narys, o 1917—18 metais veiklus Lietuvos Tarybos narys. Tada kaip vienas iš jauniausių pasirašė Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo aktą. Tais metais daug rašė knygų ir skelbė straipsnių užsienio spaudoje Lietuvos laisvės apgynimo klausimais. Dėstė Aukštuosiuose Kursuose Kaune, parašė vadovėlių, Dirbo Lietuvos Užsienių Reikalų Ministerijoje kaip jos valdytojas, tai kaip viceministras.

Vėliau buvo Lietuvos Igaliotas Ministras Italijai (1923), paskui Prancūzijai (1925—40). Tada ir toliau labai moksliskai studijavo Lietuvos istorijos klausimus, parašė visą eilę istorinių straipsnių ir knygų, surinko 20 storų bylų istorinės medžiagos ir didžiulę vertingą lituanistikos biblioteką.

1942 m. vokiečių nacių okupacinė valdžia Prancūzijoje Klimą suėmė ir laikė koncentracijos stovykloje. Tik 1943 m. pabaigoje per įvairius kalėjimus buvo grąžintas Lietuvon ir, ligotas, paleistas. Nepabėgo iš Lietuvos, tikėdamasis, jog bolševikai jau jo nebesuims. Vistiek buvo suimtas, išveštas ir ilgus metus kalintas. Kruščio laikais be sveikatos paleistas laisvėn Lietuvoje.

PLACIAJAME PASAULYJE

Brazilija

SATELITAS SUJUNGĖ SU ITALIJA

Praeitą penktadienį, kovo 7 d. per satelitą TELLSTAR Brazilija susijungė ir su Italija. Tos dienos 12 val. Brazilijos ir Italijos susisiektimo ministrai Carlos Furtado Simas ir Mario Ferrari pasikeitė televizijoje sveikinimais. Po to perduota filma iš Romos prefektūros Campidoglio, o vėliau iš Rio de Janeiro televizijos stoties Tupi. Paskui įjungti ir telefoniniai pasikalbėjimai, ir telex.

eitą savaitę prezidentas Costa e Silva pasirašė svarbų dekretą. Juo atleidžiami nuo įvairių mokesčių Brazilijoje pagamintieji užsienio vežami įvairūs produktai. Taip pat ir užsienyje padarytos išlaidos dėl tų produktų propagandos bus išskaitomos iš sumų, mokėtinų pelno mokesčiui.

Tai labai patės išvežimui Brazilijos produktų užsienin, palengvins konkurenciją tarp tautinėje rinkoje, duos kraštui daugiau svetimos valiutos, padidins daugelio fabriku ir darbininkų darbą bei sumažins gaminių savikainą.

BAŽNYČIA IR SOCIALINIAI PASIKEITIMAI

Nesenai buvo paskelbta sa-

vaitraštyje «São Paulo» kardinolo Agnelo Rossi, S. Paulo arkivyskupo kalba, pasakyta brazilams seminaristams Romoje jo kelionės metu. Geresniai Kataikų Bažnyčios laikysenos supratimui socialinių pasikeitimų ir reformų atžvilgiu paduodame čia kelėtą svarbių jo minčių.

Brazilijoje, toje turtingoje šalyje; su tiek įvairių galimybių, bet su neturtingais gyventojais, skurstančiais sunkioje padėtyje dėl socialinių neteisėsių — Bažnyčia negali tylėti tiek dėl savo ryšių su liaudimi nuo senų laikų, tiek dėl savo išlaisvinančios išganomosios misijos.

Toliau kard. Rossi sako:

— Drasiai išskeldama vėlavą, kuri jau buvo komunistų, demagogų ir oportunistų rėkose, Bažnyčia išsistato pavoju būti apšaukta demagogiška, ar net komunistiška, kaip kad iki šiol buvo laikoma tradicionaliste, atgyvenusia, ar savanaudiškai susirūpinusia išlaikyti dabartinę privilegijuotą padėtį, nors einančią prieš socialinį teisingumą.

Tačiau šiame lemtingame visai istoriniame momente Bažnyčiai vistiek pasiryžo aktyviai dalyvauti socialiniuose pasikeitimuose, gi Lotynų Amerikos Bažnyčia Medeline iškilmingai pasirašė savo tokios «Veiklos ir Principų Deklaraciją».

Be abejo, tai atneš jai daug problemų, ypatingai iš tų žmonių, kurie nori tik išlaikyti dabartinę padėtį. Ji turi skaitytis su jų nenoru tai suprasti su, priešingumu, nedėkingumu, nukentėjimu iki kraujo praliejimo...

Garaže laikomas automobilis, žinoma, nenukenčia nuo nelaimių ir neišsistato pavojams, kurie pasitaiko važinėjant. Bet juk auto išrieda iš garažo pasitarnauti žmonėms, o ne išsisaugotis akcidentų. Važiavimo nelaimės pasitaiko arba dėl vairuotojo neįpratimo, arba dėl kitų šoferių kvailystės.

Lietuvių Seimos ir Švietimo Metai

Šio Numerio Garbės Leidėjai

SALOMĖJA IR STEPAS NARUŠIAI

Jiedviem lietuviškas ačiū!

Dėkinga ML Administracija

KAIP SU KONSERVATISTAIS IR PROGRESISTAIS?

Brazilijos Bažnyčia stengia si atlikti savo pareigas šiame socialinių pasikeitimų laikotarpy, palaikydama tikinčiųjų vienybę esminiuose dalykuose, laisvę — šalutiniuose ir visur meilę. Juk yra įvairių veikimo formų ir kelių. Žinoma, kaip visuose žmoniškuose darbuose.

Yra progresistų ir konservatistų. Juk ir automobilyje naudojama tai stabdis, tai pagreitintuvas. Taip ir Bažnyčioje yra tokių, kurie per daug greitina ir kurie per dėtai stabdo. Bažnyčios vadovybė rodo išbatansuotą lygsvarą, kaip tai galima gerai pastebėti Brazilijos Vyskupų Tautinės Konferencijos išdirbtame «Pastoraciniam Sąveiklos Plane».

Katalikų Bažnyčia nori atlikti savo aktyvaus dalyvavimo pareigą veikdama viešai, o ne slaptai, skelbdama ne neapykantą ir klasių kovą, bet meilę broliškumą, siekdama taikingų sprendimų, o ne prievartos, ugdydama žmonei galvoseną, jog neužtenka būti antikomunistu mūsų problemoms išspręsti, bet reikia pašalinti tikrąsias blogybių priežastis.

■

J.A.V.—

APOLO SKRYDIS ERDVĖSE

Šiomis dienomis vykęs JAV astronautų paruošiamasis skridimas į Mėnulį puikiai sekėsi. Kaip buvo pramatyta, iš tikrųjų «mėnulinis aparatas» su dviem astronautais, James McDivitt ir Russel Schweickart gerai atsiskyrė nuo erdvėlaivio Apolo 9, paskraidė erdvėse vienas apie 5 valandas laiko ir savo jėgomis pri skrido atgal prie erdvėlaivio. Taip pat buvo atlikta visa eilė ir kitų bandymų, ir mėginimas skristi orientuojantis į Jupiterio planetą.

■

AŠTRĖJA KINIJOS IR SOV. RUSIJOS GINČAS

Po Sov. Rusijos ir Kinijos pasienio sargybių kruvino susirėmimo, kuriame žuvo po keliasdešimt kareivių iš abie

jų pusių, vis labiau aštrėja santykiai tarp šių dviejų milžiniškų komunistinių valstybių. Visur protestai, manifestacijos, užgauli propaganda. Teigiama, kad Chen Pae pasienyje Kinija sutelkusi apie 5 milijonus kareivių ir ginkluotų kaimiečių. Ta proga Kinija gal mėgins atsiimti šias provincijas, paimtas caristinės Rusijos.

Sov. Rusija savo protektais irgi neatsilieka. Jos spauda kalba apie «savanorių brigadų» organizavimą, kaip Ispanijos pilietinio karo metu. Jos turėsančios padėti Sov. Rusijai ginti tas žemes. Gal Sov. Rusija nori panaudoti progą subombarduoti savo būsimą priešą — Kinijos palyginti dar nedidelius atominų bombų gamybos įrengimus.

■

AR PASIKEIS EUROPOS STRUKTŪRA?

Visa eilė įvykių ir faktų stipriai atšaldė prancūzų ir vokiečių draugystę. Todėl po prezidento Nixono vizito, kuris labai išgyrė generolą de Gaulle ir palankiai atsiliepė apie Europos vienijimąsi, prancūzai vėl nori suartėti su Vakarų Vokietija. Tam tikslui kovo 9 d. Prancūzijos Užsienių Reikalų Ministras Michel Debré buvo nuvykęs į Bonną tartis su Vokietijos Užsienių Reikalų ministru Willy Brandt ir paruošti Vokietijos kancelerio Kurt G. Kiesinger susitikimą su de Gaulle Paryžiuje šios savaitės gale.

Tie susitikimai turi pašalinti vokiečių šaltumą, sustiprinti Vokiečių — Prancūzų Bendra darbavimo susitarimo vykdymą ir laimėti vokiečių pritarimą naujam de Gaulle planui, būtent, vietoje dabartinės Bendrosios Europos Rinkos (kuriai priklauso tik 6 valstybės), sukurti naują Europos ekonominės ir politinės vienybės struktūrą. Ji apimtų ir Angliją ir kitas demokratines Europos valstybes. Ji turėtų atsverti du — JAV ir Sov. Rusija — milžinus.

URUGVAJAUS ZINIOS

JAUNIEJI ŠOKĖJAI Kalėdų antrą dieną buvo išvykę ekskursijon - piknikan į Atlantidos vasarvietę. Tai jiems «užfundijo» Urugvajaus Lietuvių Kultūros Draugijos valdyba, atsidėkodama jaunimui už jna šą į įvairius lietuviškuosius parengimus.

Jaunieji šokėjai, kurių grupę sudaro 20 jaunuolių ir mergaitės tarp 12-18 metų, savo grupę pavadino «Ažuolynas». Jie dabar daug kur šoka ir pavaduoja šokių ansamblių «Gintara», kurio 8 šokėjai dalyvavę III Šokių šventėje dar negrižo iš JAV bių. Yra ir mažiukų vaikų šokėjų grupė, kuriai dabar vadovauti pasiėmė Jonas Švoba, vienas iš jauniausių «Gintaro» šokėjų, dalyvavę irgi III šokių šventėje Čikagoje.

PRAZA REPUBLICA DE LITUANIA — Lietuvos Respublikos Aikštė — su tokiu įrašu viena Montevideo miesto aikščių bus pavadinta ir papuošta atitinkamu paminklu. Nebuvo lengva gauti iš Montevideo miesto valdybos sutikimą ir leidimą. Bet dėka lietuvių įvertinimo ir turimų pažinčių tai pasisekė. Dabar atitinkama komisija renka aukas tos aikštės išpuošimui ir

paminklo pastatymui. O kainuos ne mažą pinigų sumą. Tačiau bus atminimas, švenčiant 50 metų Lietuvos Nepriklausomybės sukaktį.

ATŠVENTĖ NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMĄ vasario 15 d. vakarą. Jis prasidėjo pamaldom lietuvių bažnyčioje. Paskui buvo aktas Urugvajaus Lietuvių Kultūros Draugijos salione, su svečio iš Bolivijos dr. Vyt. Dambravos paskaita, su vaikų, vyrų, choro «Aido» ir jungtinio choro dainom, su gražiai sušoktais vaikų ir jaunių «Ažuolyno» tautiniais šokiais ir paskui su pasilinksminimu ir šokiais prie jauno lietuviuko vadovaujamo orkestrui. Minėjimas puikiai pasisekė, salė buvo jaunimo gražiai išdekoruota ir daug publikos. Rinkliava bažnyčioje pasiūsta Tautos Fondui. Be to, Lietuvos Pasiuntinybėje Urugvajuje buvo suruoštas tradicinis priėmimas. Jame dalyvavo žymūs Urugvajaus valdžios atstovai, diplomatinio korpuso nariai ir eilė lietuvių. Visą aprašę keletas Montevideo dienraščių.

VEIKIA ARGENTINOJE SUSIVIENIJIMAS LIET. ARGENTINOJE savo veiklos me

tus užbaigė gruodžio 21 d. jaukiu vakaru. Jo menišką programą atliko Susivienijimo jaunieji šokėjai, vadovaujami I Simanauskienės, ir jaunieji choristai, sudainuodami 6 dainas. Po to buvo gražios vaišės.

«MINDAUGO» DRAUGIJA Berisso mieste Kalėdų metu suruošė savo patalpose Kalėdų Eglutę. Jos programą išpildė patys vaikučiai, pajvairindami ją lietuviškais žaidimais ir eilėraščiais.

«ATŽALYNAS» STOVYKLA VO dideliu būriu Tėvų Marijonų vasarvietėje «Vila Elisa-Silva», vadovavo stovyklai «ATŽALYNO» naujas vadovas studentas Hekt. Levanavičius, padedamas vaikų tėvų.

LIETUVIŠKOS POROS

Buenos Aies mieste, Aušros Vartų lietuvių bažnyčioje Moterystės sakramentą priėmė du Lietuvių Centre ir «Aušros» choro choristai, būtent, Emilija Aldona Zdanavičiūtė ir Rikardas Banilis. Gi savaitę vėliau, sausio 18 d. Santo Cristo bažnyčioje moterystę Danės Rasiūnaitės ir Rikardo Mušketos palaimio irgi kun. Aug. Steigvilia. Per abiejų jungtuves giedojo jungtinis «Šv. Cecilijos» ir «Aušros» choras. Po jungtinių buvo gražios vestuvinės puotos.

ITALIJA

NAUJI LIETUVIAI KUNIGAI. Romoje prieš pat Kalėdas buvo iššventinti į kunigus

klierikai diakonas Hermanas J. Šulcas, Matas Jarašiūnas, Jonas Longas ir Kajetonas Sakalauskas.

Jie laikė pirmas iškilmingas koncelebratas šv. Mišias šv. Kazimiero kolegijos koplyčioje.

J. A. V.

MIRĖ SOFIJA SMETONIENĖ, buvusio Lietuvos prezidento Antano Smetonos našlė. Mirė ji Clevelande, Ohio, šv. Vincento ligoninėje, gruodžio 28 d., sulaukusi 85 metų amžiaus. Lietuvoje, užimdama tokią aukštą vietą, ji yra padariusi daug gero įvairioms mokykloms, draugijoms, paskiriems asmenims ir neturtingiesiems.

Jų anūkas, taip pat Antanas Smetona, garsėja kaip labai gabus pianistas. Jo piano koncertai Clevelande, Bostone, New Yorke ir įvairiuose Europos miestuose sutraukdavo daug įžymios publikos ir muzikos žinovų.

LOS ANGELES LIETUVIAI. Jie lapkričio pradžioje turėjo MUZIKOS VAKARĄ. Jo programą išpildė prieš pora metų įsikūręs ansamblis «Vakarų Aidai». Prieš metus šis ansamblis pasirodė su opere «Valsų Karalius», gi ši sykį su visu muzikos vakaru. Jo pirmoje dalyje buvo solo dalis, gi antroje ištraukos iš B. Smetonor operos «Parduotoji nuotaka», bet su atitinkama rėbais ir dekoracijomis. Režisavo profesionalas A. Žemaitis.

Kontra - Zvalgyba Lietuvoje

JONO BUDRIO ATSIMINIMAI

(tęsinys)

KONFLIKTAS SU SOVIETŲ PASIUNTINYBE

Iš grįžtančių mūsų pasiuntinybės Maskvoje tarnautojų patyrėme apie sunkias ten gyvenimo sąlygas. Pasiuntinybės pareigūnai ir tarnautojai buvo tiesiog apsupti ir suvaržyti ČEKOS. Jie ne tik negalėjo turėti jokių ryšių su pasaliečiais, bet ir kiekvienas atsilankantis į Pasiuntinybę turėjo identifikuotis dokumentais, kas jis toks ir kokių reikalų eina. Toji Sovietų kontrolė buvo daroma be jokių varžymosi prie pat pasiuntinybės durų.

Pas mus Kaune Sovietų pasiuntinybės diplomatinis skyrius turėjo atskirą namą Laisvės Alėjoje, netoli Vytauto kalno. Ir vadinamas prekybos skyrius turėjo dviejų aukštų namą Vytauto Prospekte — buv. Rokošo fabriko kontorą. Aukštosni pareigūnai gyveno Laisvės Alėjoje, o žemesnio rango — Vy-

tauto Prospekte. Jokios prekybos tuo metu nebuvo, o pats skyrius palaikė ryšius su komunistais.

Mes panašios kontrolės kaip Maskvoje neturėjome. Pavėdžiau išorinio sekimo sekcijos vedėjui parinkti keletą agentų, kurie pasektų bent «prekybos sekcijos» lankytojus, palydėtų juos grįžtančius į namus ir išaiškintų, kas jie tokie.

Po kiek laiko nustatėme keletą komunistėlių ir dažną lankytoją kažkokią moterį. Kaip vėliau paaiškėjo, ji buvo rusų tautybės, apie 35-37 metų amžiaus, vieniša, gyvenanti kelis kvartalus nuo prekybos skyriaus, mažoje gatvelėje. Jos kaimynai mažai ją pažinojo ir nieko apie ją negalėjo pasakyti. Ji pati vėliau pasisakė mūsų valdininkui, kad ji buvo užėjusi į pasiuntinybę sužinoti apie gimines Rusijoje ir nuo to laiko užeidavo «taip sau, arbatos išgerti». Komendanto nutarimu, ji buvo tremiama trims

mėnesiams į Ukmergės apskritį.

Komedatūra paskyrė vieną jauną kareivėlį pristatyti moterėlę Kauno geležinkelio stoties komendantui. Kareivis, pagal statutą, su šautuvu maršavo kaire puse Vytauto Prospekte, šaligatviu. Stotis jau buvo matyti visai netoli. Greit jis atiduos moterį ir pakietą — taip jis galvojo. Bet praeinant pro kažkokį mūrinį namą, moteris staiga puolėsi į jį, užtrenkė paskui save duris, ir kareivėlis liko gatvėje apstulbęs.

Areštuotas pabėgo, karo teismas... Drebėdamas visas, jis taip pat puolėsi į duris, kur pasislėpė moteris. Ant durų buvo didelė žalvarinė iškaba, bet nėra laiko skaityti... Šautuvo buožės pagalba kareivėlis įsiveržė į vidų, — ten kitos durys. Vėl vieton skambučio buožė padėjo — durys atsidarė, viduje keli vyrai, vienas jų piktai sako jam nesuprantama kalba. Bet kareivis, pameręs galvą, veržiasi toliau į butą — ten kelios moterys, bet ne jo pabėgėlė. Veržiasi toliau, išbėgo į didelį kiemą, ten daugybė didelių fabriko pastatų. Bet

kurian pastatan bėgti? Desperacijoje atstatęs šautuvą su durtuvu dairosi aplink. Jo ryžtingumas išsisėmė. Ne tik ūkininko sūnui — žaliūku, bet ir daugiau subrendusiam problema neišsprendžiama.

Tuo tarpu buto gyventojai, Sovietų «prekybos» skyrius šaukiasi telefonu Sovietų diplomatinės atstovybės. Iš ten telefonas į užsienių reikalų ministeriją: «I mūsų prekybos skyrių įsiveržė jūsų ginkluotas kareivis, grąšina šautuvu ir terorizuoja moteris».

Aišku, mūsų ministerija nežino, kas yra. Telefonuoja į komendatūrą — skubiai, skubiai: skubėkite, areštuokite, išstirkite, kuo greičiau praneškite, kas atsitiko...

Komendatūros žmonės atskubėjo, pasiėmė savo kareivėlį. Vėliau skambina mums, išdėsto įvykį. Mūsų budintis karininkas praneša man ir, mano pavestas, pasiunčia keletą žmonių prie pasiuntinybės.

Per naktį agentai seka, kas bus toliau. Rytojaus dieną, apie 11 valandą į prekybos skyrių atvyksta mūsų užsienių reikalų ministerijos atstovas, departamento direktorius

LIETUVIŲ KARIŲ VĖTERANŲ SAJUNGA «Ramovė» ir Šaulių Sąjungos Daumanto kuopa suruošė šaunų Lietuvos Kariuomenės atkūrimo 50 metų sukakties minėjimą. Per pamaldas buvo pašventintos gražios karių veteranų ir šaulių kuopos vėliavos. Per Mišias giedojo parapijos choras vedamas muz. Br. Budriūno. Per iškilmingą posėdį kariam veteranams ir šauliams vėliavas įteikė Lietuvos generalinis konsulas Dr. Bielskis. Jis pasakė ir atidaromąjį žodį. Be to, buvo meninė programa, paskui pas šaules — birutiniškes Tautiniuose namuose vaišės. Jų metu buvo ir meninė dalis su solisčių dainom, poezijos artistišku skaitymu ir vėliavų fundatorių pagerbimu. Per minėjimą surinkta 250 dolerių Lietuvos karo invalidams sušelpiti.

KĄ MATES KELIONĖJE pasakoja Juozas Sidzikauskas Čikagoje, grįždamas į namus Oaklande, Kalifornijoje. Jis neseniai aplankęs eilę Europos kraštų, sakosi matęs gana liūdną Leningradę. Jame turėjęs progos ir laisvai pavaikščioti. Šalia dar esama karo griuvėsių ir šiaip didelio skurdo, ir jis turėjęs išbūti visą dieną nevalgęs, nes praktiškai krautuvėse maisto nėra. Gi vakare prie restoranų stovi ilgiausios eilės. Tačiau Vilnius jam padaręs geresnį išpūdį. J. Sidzikauskas yra baigęs architektūros studijas Berkeley universitete.

p. Lisauskas. Protokolas reikalauja atsiprašyti už įžeidimą.

Atlikęs nemalonią pareigą, išeina. Iš viso ko matyti — sunervintas, nepatenkintas. Pa matęs mane kiek toliau su uniforma, prieina: — «Ką jūs čia darote, atimkite savo žmones,» Suprantu, kad jam nori si ant ko nors išiešti savo blogą nuotaiką. Bet visgi sakau:

— Faktas lieka faktas, jog areštuota moteris pasislėpė prekybos skyriuje ir dar iš ten negalėjo išeiti. Ar bus kas nors iš to, ar ne — ne tiek svarbu. Savo žmonių nenuimsiu.

Kaip ir laukiau, kitos dienos rytą iš stoties pusės pasirodė atstovybės automobilis ir sulėtino greitį iki minimumo. Iš prekybos skyriaus namo išbėgo trys moterys ir du vyrai, sėdo į automobilį. Šoferis pilnu greičiu leidosi Vytauto, vėliau Donelaičio gatvėmis link seno miesto. Vėliau nustatyta, keliu į Jonavą. Gaudyti ir ieškoti susidūrimų su «diplomatais» nebuvo prasmės. Moteris buvo išgabenta į Sovietų Sąjungą.

(B. D.)

LIETUVA

«NOSSA LITUANIA»
RUA LITUANIA, 67
SÃO PAULO, 13 S.P.
TELEF. 92-2263

LIETUVIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS

DIREKTOR RESPONSAVEL DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO

REDATOR: JONAS KIDYKAS

PRENUMERATOS KAINA METAMS: N Cr. \$ 15,00 visoje P. Amerikoje. GARBĖS PRENUMERATA N Cr. \$ 50 00. GARBĖS Atskiro numer. išleidimas N Cr. \$ 75 00. Paskiro Nr. Kaina Cr. \$ 30 SKELBIMAI: pirmame puslapyje N Cr. \$ 20,00 paskutiniajame N Cr. \$ 15,00. viduriniuose puslapiuose N Cr. 10,00 Ilgalaikiams skelbimams daroma nuolaida

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo aučiūra. Nenaudoti straipsniai gražinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Malonus Pragiedrulis

Ir aklas galėjo regėti ir kurčias girdėti, jog šv. Kazimiero pirmosios metinės Mookoje praėjo labai gražiai, iškilmingai, įspūdingai.

Sugūžėjo daug žmonių. Iš visos eilės priemiesčių. Matyt jų buvo ir iš Lāpos, ir iš Casa Verdes, ir iš Bom Retiro, ir iš Parque das Nações, iš Santo André, iš Vila Carolina, iš Jaçanã, iš Mauá. O kur dar Vilos: Alpina, Bela, Libanessa, Santa Clara, Agua Rasa, Bertioğa, na, ir Zelina su pačia Mooma. Kiek jų buvo? Salėje buvo sustatytos 204 kėdės. Visos buvo užimtos ir dar gerokas būrys stovėjo. Stovėjo žmonių ir kieme. Tų tai neskaičiavau, bet apytikriai galima nepameluojant sakyti, jog dalyvavo apie 250—300 žmonių. Mūsų sąlygose, TUO TARPU, visai padorus skaičius. Svarbiau negu skaičiai, betgi, yra tai, kad bene pirmąsyk čia buvo atstovai iš tiek daug Vilų. Tai rodo, jog per vienerius metus šv. Kazimiero parapijos gyvavimo yra susimezges žmonių tarpe didesnis ryšys, pasijuto esą tos pačios parapijos nariai, nors ir labai išsiblaškę ir panero viens kitą pamatyti. Reikia ir galima tikėtis, kad ta kryptimi toliau dirbant bus galima pasiekti dar didesnių skaičių ir didesnės lietuvių parapijiečių vienybės.

Kitas malonus reginys buvo tai daug žmonių einančių šv. Komunijos. Pritrūko komunikantų. Teko laužyti. Ir tai dar gerokas būrys liko be šv. Komunijos. Todėl buvo dar vienerios mišios koplytėlėje atlaikytos, kur negavusieji šv. Komunijos galėjo ją priimti.

Malonu buvo matyti šalia J. E. Vyskupo Bruno mūsų gerbiamus prelatus A. Arminą, iš Mauá, Pijų Ragažinską, kun. dr. Antaną Miliu, T. Vinčą Pupinį, S. J. O vyrų šv. Juo zapo Brolija su savo raudona uniforma bei liktarnomis ne tik priėmė ir lydėjo J. E. Vyskupą, bei per jo mišias stovėjo apsupusi scenoje altorių. Maldos Apaštalavimas dalyvavo su savo vėliava.

Iš to viso peršasi išvada: dar galima sutraukti didesnius mūsų žmonių būrius, kai tik turima tikrai vertingų ir gerų dalykų jiems suteikti. Šiuo metu religija, kaip seniau mūsų istorijoje, buvo ir pasiūliko stipriausias mus rišas ir palaikąs ryšys.

Šeimyniškos vaišės dar kartą įrodė, jog žmonių gerai pakiliai nuotakai sudaryti nereikia nė alučio, nė šnapsiuko, nė šampano. Pakako daugelio rankų paruoštų įvairių, gausių užkandžių ir karštos arbatėlės. Tokio "truško išgėrus dariniai, maloniai skambėjo žmonių dainuojamos ir mielojo prelato Armino «diriguojamos» dainos, Padainavo ir "Aušros" choras trejetą dainų bei vyskupui visi žmonės «Ilgiausių metų». Akin krito patenkinti linksmi veidai, ramybe šviečiančios akys. Kukliai tariant, šventė praėjo labai pakilioje nuotaikoje. Reikia dažnesnių panašių švenčių. Tada greičiau vėl pasijustumė lietuviai tebesą viena didelė šeimyna.

VASAR O 16 MINĖJIME

A. VINKŠNAIČIO ŽODIS

Pagrindinis Vasario 16 minėjimo gražbilyb kalbėtojas p. A. Vinkšnaitis, pasveikina susirinkusius ir Tėvynėje «širdies gilumoje tebenešiojančius Lietuvos laisvės ir Nepriklausomybės troškimą», pažėrė šių įsidėmėjančių minčių:

«KODĖL MES, laisvojo pa-

saulio lietuviai, KASMET minime Lietuvos Nepriklausomybės šventę? Juk Lietuva jau beveik 30 metų kaip savo Nepriklausomybės faktiškai nebeturi.

BET KODĖL NEBETURI? Ar Lietuva prašė, kad ją kiti valdytų? Ar lietuvių tautai

per 22 nepriklausomo gyvenimo metus atsibodo laisvė?

Ne! Ne! Ir NEII

LIETUVA YRA JĖGA IR SMURTU Sov. Sąjungos okupuota, aneksuota ir valdoma priešingai tarptautinei teisei, ir lietuvių tautos nusistatymui bei valiai. Lietuvių tauta tebesilaiko 1918 m. Vasario 16 paskelbto Nepriklausomybės akto. Ji to neatšaukė. Joks tarptautinis tribunolas nėra pripažinęs Lietuvos Sov. Sąjungai. Laisvasis pasaulis tebesilaiko Lietuvą egzistuojančia valstybe. Šitokia yra teisinė mūsų byla. Tai turim pasakyti visiems, kurie bando įkalbėti, jog Lietuvos daugiau nėra. LIETUVA YRA! TIK JI YRA KALĖJIME...

Sovietų Sąjunga ir jos visame pasaulyje paskleistieji agentai iš kailio neriasi patei sinti Lietuvos ir kitų kraštų okupaciją. Geriausi jų teisininkai, politikai ir propagandininkai «plurpia», kad Lietuva savanoriškai prisijungusi prie Sovietų Sąjungos. Jei taip, tai KODĖL TADA TŪKS TANČIUS ŽMONIŲ NAKTİMIS sukimšę į gyvulių vagonus IŠGRŪDO I SIBIRĄ? Kodėl negali kas tik nori, laisvai bet kada parvažiuoti į Lietuvą? Kodėl iš Lietuvos negali betkam LAISVAL išvykti į kitus kraštus? Pagaliau, kai dar 1939 metais mes linksmi traukėme laisvės dainas tėvynėje, Sov. Sąjungos vyriausio štabo žemėlapis jau rodė visas tris Pabalčio valstybes, įjungtas į Sovietų Rusiją! Tai iš kur tas SAVANORIŠKAS LIETUVIŲ ISIJUNGIMAS I SOVIETŲ RUSIJĄ?

VELTUI JUO INA
NEPRIKLAUSOMYBE

Paminėjęs, kaip ciniškai okupantas visom priemonėm juodina Lietuvos Nepriklausomybės laikus, ypač jaunimo akyse, p. Vinkšnaitis pabrėžė:

«LAISVĖS IR TAUTINĖS SAVIGARBOS TROŠKIMUS UŽSLOPINTI NEIMANOMA. Jie yra žmogui įgimti. Mūsų brolių Tėvynėje viltys tebėra GYVOS, tik mes kartais juos apviliame. Mums, gyvenant laisvėje, Lietuvos Nepriklausomybės ideja gali prigesti. Kad to nebūtų, "Pernai Naujorke įvykęs Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimas dar kartą stipriausiai pakartojo: «1918 m. Vasario 16 Vilniuje paskelbtas Lietuvos Nepriklausomybės atstatymas YRA ISOS LIETUVIŲ LAUTOS VAJA ir todėl neatšaukiamas aktas, kurs įpareigoja kiekvieną lietuvių eiti už savąją valstybę, dirbusių, kovojusių bei kritusių pėdomis, ir visomis jėgomis siekti gimtojo krašto laisvės».

Todėl, kai susirenkame į minėjimus ir šventes, kai giedame Tautos Himną, atnaujinkime Lietuvos Nepriklausomybės idėją ir paskui kiekvienas savęs paklauskime:

KUO AŠ GALIU PRISIDĖ-

Geguzinė ar «Lietuvių Diena»

Pritariu inž. Z. Bačelio ke liamai minčiai organizuoti geguzines mūsų žmonėms suburti. Bet galima pasvarstyti, ar nebūtų geriau vieton pirmos DIDELĖS GEGUŽINĖS surengti šaunią didelę «LIETUVIŲ DIENĄ»? Kodėl?

Firma; geguzinė, kokią ją berengtom vis turi paprasto pasilinksminimo požymį. Tai daugiau jaunųjų reikalas. Todėl galimas dalykas, kad bent į pirmas geguzines daug kas neis, vien todėl, kad gegužinių nevertina, o gal niekada ir jaunesnis neįjo. Žinoma, jei su laiku tos geguzinės pasirodytų esančios tikrai vertingos, ir seniems ir jauniems įdomios, tada gali jos išpopuliarėti. Jas reikia organizuoti, ir dažnai.

Antra: LIETUVIŲ DIENA kreipiasi į visus, kas dar nors kiek jaučiasi esąs lietuvis. Ne svarbu, ar jis geguzines mėgsta, ar nemėgsta. Ar jis į kitus pobūvius eina, ar ne. Čia viską nulemia tai, kad yra VISŲ LIETUVIŲ viešo pasiro-

dymo, tartūm iškilmingo parado diena. Jis eina, nes nori, kad ir jo galva bei širdis būtų skaitoma lietuviška.

Kituose kraštuose LIETUVIŲ DIENOSE yra pamaldos tikintiesiems. Jos būna kiek galima iškilmingesnės. Gieda ar geri chorai, ar visi dalyviai. Būna ir dainų programa, chorai, solistai ir tt. Būna jaunimo ir senimo sporto rungtynės, vaikučių pasirodymai, o kitur ir kokios nors parodėlės. Jei susidarytų energinga veikli komisija, tai ir pas mus būtų galima turėti šaunias LIETUVIŲ DIENAS; Jos būtų didžioji metinė mūsų šventė. O nuo vienos, iki kitos tokios šventės tarpą užpildytų įvairaus masto bei pobūdžio geguzinės. Tad, pritardamas inž. Bačelio geguzinėms, siūlau iš karto ruošti kiek galima didingesnę LIETUVIŲ DIENĄ. Ją suorganizuoti geriausiai derėtų Lietuvos Bendruomenės Valdybai, pasikvietus talkon kitus.

J. Kidykas

Gavėnios laikas tai krikščionio atsinaujinimo metas. Koku būdu ir kokuose Dalykuose reikia atsinaujinti, vaidžiai byloja šv. Raštas:

GRĮŽTI PRIE DIEVO

Per pranašą Joelį ragina: Grįžkite pas mane visa savo širdimi, pasninkaudami, verkdami ir gedėdami. Plėšykite savo širdis, ne drabužius. Grįžkite pas Viešpatį Dievą, nes jis yra maloningas ir gailėstingas, kantrus ir atlaidus, greitas atšaukti bausmę.

GAILĖSTINGUMAS

Pranašas Izaijas pasako, kokia turi būti tikroji atgaila, ir kokia ji neturi būti: «Va, pasninko dieną atlikinėjate savo reikalus ir spaudžiate visus savo darbininkus. Pasninkaujate keldami ginčus ir vaidus, negailėstingai daužydami kumščiais...»

Argi tai toks mano norimas pasninkas — kad žmogus save draskytų, leaktų savo galvą į lanką, gulėtų ant maišo ir pelenų? Tai tu vadini pasninku ir Viešpačiui patinkančia diena?

Pasninkas, kokio aš noriu, yra štai koks: sutaukyk niek šingus pančius, atrisk jungo raiščius, išlaisvink pavergtuosius, sutrumpink bet kokią priespaudą; dalykis duona su alkstaučiu, priglask vargšą benami, pridenk nuogą, kurį sutinki, nenusigrežk nuo savo

viengėnio. Tuomet tavo šviesa suspindės kaip aušra, žaidos veikia užgis, tavo teisingumas bus kelio tiesėjasis, ir viešpats išklauses; šauksies ir atsilies: «Štai aš!»

O mūsų išganytojas nurodo, «Mylėkite ir savo priešus ir melskitės už tuos, kurie jus persekioja, kad būtute jūs danguje esančiojo Tėvo vaikai. Juk jis leidžia saulei tekėti ant blogųjų ir gerųjų, lietai lyti ant teisiųjų ir neteisiųjų. Jei temylite tuos, kurie jus myli... ar ir muitininkai to nedaro? Ir jei tesveikinate savo brolius, ką ypatinga darote? Argi ir pagonyš to nedaro (Mt 5, 43—48; 6, 1—4).

SUJUNGĖ IVAIRIAS MENO

ŠAKAS. Tai Antanas Nakas, daugelio talentų žmogus: jis ir teisininkas, ir muzikas—pedagogas ir stipriai dabar besireiškiąs dailininkas. Jo dailės kūrinių — 63 paveikslų paroda įvyko Čiurlionio Gale rijoje, Čikagoje. Jo paveikslų temų pasirinkime matoma jungtis su muzika ir su poezija, kaip pavz., Sekmadienį lijo (Blekaitis), Kankliai šil-kastygiai (Putinas), Tu esi mano žemė (Sadūnaitė). Gramofono juostelėje įgrotas buvo perduotas jo sukurtas preliud-das fortepionui bei «Sidabra» — daina. Ta pačia tema yra ir A. Nako pieštas paveikslas.

TI PRIE LIETUVYBĖS IŠLAUKYMO S, PAULYJE?

(I tą klausimą atsakymas bus kitame numeryje. Red.)

Jaunystės AIDAS

MŪSU JĖGOS, MŪSU ŽINIOS, LAISVAI LIETUVAI TĒVYNEI

Ji išgelbėjo vėliava

STASYS YLA

Sibire gyveno lietuvaitė Elzbieta Kakeranaitė. Buvo ten ir lietuvių karių, tarnavusių rusų kariuomenėje. Jie suorganizavo lietuvišką batalijoną. O vietiniai lietuviai, seni tremtiniai, padovanavo jiems paprastą, bet gražiai pasiūtą vėliavą.

Lietuviškasis batalijonas ruošėsi grįžti į Lietuvą. Tačiau vieną naktį juos iš pasalų užpuolė bolševikai, išžudė dalį karininkų ir kareivių, o likusius išsklaidė. Jų vėliavą išgelbėjo Elzbieta Kakeranaitė.

Jai buvo pasakyta, kad vėliavą reikia pargabenti į Lietuvą. Bet kaip? — galvojo ji. Apsivyniojo aplink save po drabužiais ir išėjo Lietuvos linkui.

Keliavo ištisus metus pėsčia, vežimais ir traukiniais. Praėjusi Sibiro dykumas, Rusijoje paėjo į bolševikų nagus, buvo tardoma ir mušama, tačiau tautinės relikvijos neišdavė. Niekas nežinojo, ką ji slepia po savo drabužiais. Ji budėjo dieną ir naktį, kad kas šito nepastebėtų. Kiekvieną minutę jos gyvybė buvo mirties pavojuje, nes atradę vėliavą komunistai ją būtų galėję susaudyti.

Po ilgų sunkių vargų ir kentėjimų ji pasiekė Tėvynę. Vėliavą perdavė pirmiesiems Lietuvos suorganizuotiems kariams, ir ta buvo pirmoji Lietuvos kariuomenės vėliava.

Aplaistyta žuvusių karių krauju, permerkta karžygės prakaitu ir ašaromis ši vėliava greitai išsiskleidė Lietuvos žemėje ir ėmė burti aplink save tūkstančius naujų karių. Lietuva buvo išgelbėta nuo bolševikų ir kitų jos priešų.

Elzbieta Kakeranaitė, kaip tyli karžygė, pasitraukė gyventi paprastos moters gyvenimą. Apie ją niekas nieko daugiau nežinojo, — net laikraščiai apie ją nieko daugiau nerašė, o tačiau ji atliko didžiausią patarnavimą Tėvynei.

KAS IŠNEŠ LAISVĖS VĒLIAVĄ DABAR

Tėvynėje vyksta tyli atkakli kova ir su okupuotais rusais ir su lietuviškos savivarbos netekusiais bei svetimiems komunistams atsidavusiais broliais lietuviais. Jauni broliai, jaunos sesės savo krauju laisto senąsias vėliavas. Jie tęsia kovą už laisvę, už žemę už tautą, už Dievą — už tas teises, kurias turi kiekvienas žmogus, kiekviena tauta. Tos teisės yra žmogaus prigimtinis įspaustas, kankiniu krauju pašvęstos, valstybių ginamos, Dievo paties duotos.

Lietuva visada buvo didvyrių žemė, tremtinių knygnešių, savanorių. Bet niekad ji nebuvo taip didvyriška, kaip dabar. Apie 30.000 aukų per penkerius metus, 30.000 savanoriškų mirčių už žmogaus, tautos ir Dievo teisę! Išlietas jų kraujas atsimuša į mūsų smegenis, į mūsų nervus.

Mes galime jais didžiulis prieš visą pasaulį. Bet mes neturim išniekinti jų kraują nedidvyriškais, — oi nei! — paprastais nežmogiškais darbais. Mes nesame didvyriai, nes mes esame per toli nuo tos didžios kovos lauko. Bet mes negalim, būti dezertyrai, kraujo išdavikai, negalim klauptis prieš svetimo okupanto kruvinai raudoną svetimą kapitalą, prieš savo pačių silpnybę. Kankinių kraujus neatleis užmiršimo, nepateisins niekšybės...

Partizanų lietuviškoj vėliavoje yra išrašyta visa: motinos kalba, prosenių daina, papročiai, tėvų religija. Šią vėliavą reikia išnešti per Australijos tyrus, Brazilijos džungles, Kanados miškus, per Amerikos dangoraižius ir grąžinti į Tėvynę. Jei anuomet ją iš Sibiro parnešė viena mergaitė, tai nūnai turi atsirasti jų tūkstančiai...

«Lietuviais išliks tikrai karingieji lietuviai. Bailieji autrupės nuo savo tautos. Todėl reikia nepalaužiamo atsparumo, nepaliujamo dvasinio kovingumo savo kalbai ir kultūrai.»

Prof. Dr. Kazys Pakštas.

ŠIAIS LIETUVIŠKCS ŠEIMCS IR ŠVIETIMO METAIS BENT SAVO NAMUOSE KALBĖKIMĖS TIK LIETUVIŠKAI! SIŪSKIME SAVO VAIKUS Į LIETUVIŠKAS MOKYKLAS!

Vėzys ir Varna

PASAKA

Kartą varna paežerėje besivaikščiodama pasigavo vėžį. Vėzys pamatė, kad nebekaip bus, ir pradėjo varną girti

— Kokios gražios tamstos, varnele, plunksnelės, už visų gražiausias!

Varna tyli, nieko nesako, o vėziokas toliau giria:

— Gal tamstos gražus ir balselis?

Varna alpsta giriama, bet nieko nesako. Pagaliau vėziokas dar giria:

— Jau tikrai tamstai reikia būti visų paukščių karaliene!

Varna tik:

— Nejaugį, nejaugį?!

Vėziokas šliopšt iš snapo vandenin ir nuplaukė, o varna liko išsižiojusi.

Išmokykit vaikus tą pasakėlę atmintinai papasakoti ir nusirašyti be klaidų.

PAUKŠČIAI KALBA

ŽVIRBLIAI ĆIRŠKIA: ĮSILINKSMINĖ

Vyrai, vyrai, vyrai,

Visi iš vieno, iš vieno, išvieno!

BET PAMATE VANAGĄ SPIEGIA:

Vyrai, vyrai,

Kiekvienas sau, kiekvienas sau!

VIŠTA

Kud kud kudė!

Višta kiaušinį sudėj,

Kapą kiaušinių sudėj, —

Kud kud kudė!

II-JO VATIKANO SUSIRINKIMO

Žodis Viso Pasaulio Jaunimui

Jums, viso pasaulio jaunuoliai ir jaunuolės, visuotinis Bažnyčios susirinkimas skiria savo patinį žodį, nes jūs rengiatės paimti žibintą iš

vyresniosios kartos rankų ir jį nešti į pasaulį, kuris išgyvena pačių didžiausių savo istorijoje persikeitimų laikotarpį. Jūs, pasisavindami tai, ką randate geriausio savo tėvų ir mokytojų pavyzdyje bei pamokymuose, rengiatės statyti ateities žmonių bendruomenę. Jūs drauge su ja išsigelbėsite arba drauge su ja žūsite.

Bažnyčia per ketveris intensyvaus darbo metus stengėsi pilniau atskleisti savąjį veidą, parodyti jame savo amžinąją jaunatvę, kad galėtų pilniau vykdyti dieviškojo jėgos steigėjo pavestąją misiją, pilniau atspindėtų tikrąjį, pilnąjį gyvenimą, amžinąją Jėzaus Kristaus jaunatvę. Atlikusi šį savo gyvenimo patikrinimą, Bažnyčia kreipiasi į jus.

Tai pirmoj eilėj jums jaunime, visuotiais Bažnyčios susirinkimas yra uždegęs naują šviesą: šviesą, kuri nušviečia ateitį, jūsų ateitį.

Bažnyčiai rūpi, kad toji bendruomenė, kurią jūs statysite, respektuotų pavienių asmenų kilnumą, asmenų laisvę ir jų teises. Tie asmenys esate jūs patys.

Bažnyčiai rūpi visų pirma, kad toji bendruomenė leistų jai dalintis su žmonėmis jos senuoju ir visuomet nauju turtu — krikščioniškuoju tikėjimu. Bažnyčiai rūpi, kad jūs patys galėtumėte laisvai naudotis palaimą teikiančia tikėjimo šviesa. Bažnyčia yra tikra, jog šitoje šviesoje jūs rasite tiek jėgos ir džiaugsmo, kad jums nekils net pagunda, kaip tai atsitiko su kai kuriais jūsų tėvais. Nekils net pagunda pasiduoti egoizmo ir malonumų arba neviltingos ir išnykimo filosofijos viliojimams. Mūsų dienų ateizmas yra ištizi mo ir senatvės apraiška. Bažnyčia yra tikra, kad ateizmo akyvaizdoje jūs sugebėsite iškelti savo tikėjimą gyvenimu, tikėjimą tuo, kas suteikia gyvenimui prasmę: sugebėsite iškelti tikrumą, kad yra teisingas ir geras Dievas.

Vardan Dievo ir Jo Sūnaus Jėzaus Kristaus mes jus raginame atverti savo širdis visam pasauliui, raginame išgirsti savo brolių šauksmą ir visa jauna energija drąsiai eiti jiems į pagalbą. Kovokite prieš bet kokį egoizmą, neleiskite išgalėti prievartos ir neapykantos instinktams, kurie iššaukia karus su visomis jų pasėkomis. Atsidėję rūpinkitės kitų gerove, būkite skaitūs, gerbkite kitus, būkite nuoširdūs. Kupini entuziazmo statykite geresnį pasaulį už tą, kurį yra pastačiusios buvusios kartos!

Bažnyčia žvelgia į jus su pasitikėjimu ir su meile. Bažnyčioje yra susitelkusi ilgų amžių patirtis, joje gyvenę dviejų tūkstančių metų istorija. Siekdama žmogiškojo tobulumo laike ir visuo met prieš akis turėdama galutinę istorijos ir gyvenimo paskirtį, Bažnyčia yra tikroji pasaulio jaunatvė. Ji gali duoti visa tai, kas jaunimui teikia jėgą ir grožį: sugebėjimą džiaugtis pradėtais darbais bei žygiais, pasiaukojimą kilniems idealams, atsinaujinimą ir pasiryžimą naujiems laimėjimams. Įsiziūrėkite į Bažnyčią ir joje atraskite Kristų, tą vienintelį tikrąjį herojų, nusižemi minusį ir išmintingą, tiesos ir meilės pranašą, jauno žmogaus palydovą ir draugą. Šito Kristaus vardu jus sveikiname drąsinaime ir laiminame.

II Vatikano Susirinkimas

Cair da Tarde

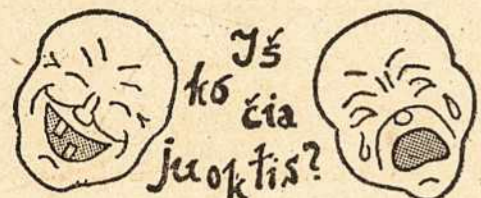
Esta tarde igual, exatamente igual às outras a que assisti indiferentemente.

As mesmas manchas rubras no céu, com a diferença de que tinha o ânimo de exclamar: que bela tarde!

Vendo no mar azul, o barco, que partira, as nuvens que absorviam minha atenção e o sol que sumia como um ôlho que se fecha para o sono da noite, ganha-se forças para se rebelar contra esta época em que dinheiro faz dinheiro e para que a alegria volte a ser alegria...

E finalmente, tenta-se a compreensão dos homens, para poder se notar que o sol cai, agora, sobre as montanhas e as estrélas esperam para entrar em cena, mostrando que, nem tódas as tardes são iguais!

Rosely Cervini

OBELIS IR OBUOLIAI

Sena mūsų patarlė sako: «Obuolys netoli rieda nuo obelies». Todėl aš ir sakau, jei norim išauginti savo vaikus bet tokius gerus kokie mes patys esame tai reikimės barkimės, muškimės ir namie, ir susirinkimuose, ir dirbtuvėse, žodžiu, visur, kur tik jaunimas mus regi. Tada jis matys, koks yra tikrasis suaugusių pasaulis, nejučiuomis savaimė išmoks gražiausių, riebiausių žodžių ir pasikolijimų.

Rodykim vaikams pavyzdį nesakyti tiesos, todėl patys ko dažniau meluokim: žmona vyrui, vyras žmonai; meluokim policijai, meluokim teisme, meluokim pirkdami ir parduodami. Melas, veidmainystė turi įsisunki į mūsų ir jų kraują! Su tiesa netoli nu-eisi!

Kas nežino, jog labiausiai laimingas yra žmogus girtas. Užmiršta visas savo bėdas bėdeles. Todėl kiek tik galima nepaleiskim butelio iš rankos, iki jame yra nors vienas lašas alkoholio. Gerkim namie prieš valgi per valgi ir po valgio, ir tarp valgių. Gerkim prieš ir po susirinkimų. Geroką burnelę išmeskim prieš vaidinimą, ar koncertą, kad būtumėm drąsesni salės gale patys garsiau suvaidinti už artistus scenoje. Gerkim per vestuves ir pakasynas. Koks gražus prisiminimas pasilikis jaunavedžiams iki žilos senatvės, kad jų vestuvės bu-

vo tokios šaunios, jog retas kas beliko blaivus, o gal dar net gerokai įapsišumijo.

Nelaiskim savo vaikams iš tofio seilę varvinti! Geriausia jau ir į vaikų pieno buteliuką vieną kitą lašiuką pingutės įlašinti, kad priprastų, kad vėliau nesiraukytų buteliuką išmaukę.

Žinom visi, kad pasibaigė teisingumo laikai. Tik labai bloznas žmogelis negeidžia bet kaip pasipelnyti. Todėl, kad vaikai išaugtų tikrai gudrus ir gyvenime nesiduotų niekieno apmaujami mes parodykim savo pavyzdžiu: prie darbo — minutę dirbk, dvi tris ilsėkis. Savo pinigais ko mažiausiai pirk. Geriau skolinis: skolinkis, aikraštį, knygą, plaktuką, pjūklą, puodą, pinigus, ir kitką, ir vis užmiršk atiduoti. Nesibijok, nereiks vaikų liepti vogti, sukoti. Jie patys į jus nusižiūrėję žinos, kaip reikia elgtis. O jei dar retkarčiais pasakysiš jiems girdint tą seną išmintį: «Dirbk, prociok, ko trūksta prisivok — ir gyvensi», tai, žmogeli, tavo vaikų nė vienas latras neapmaus! I senatvę tikrai pasidžiaugsi. O tavo džiaugsmas būtų visų didžiausias, jei kurią dieną tavo sūnus ar dukterė tavę iš namų išvartų šunų lodyti. Jie būtų puikiausiai suprattę, ką tu visą gyvenimą sakei: «Kas ne- dirba, tas tenevalgo».

Iki kito karto!

Gyvenimo išminties pilnas,
Jūsų Ponas Kitoks.

SPIEGIANTI TYLA

Telšių tarpkolūkinė statybos organizacija, pažadėjusi

užbaigti kultūros namų statybą Mičiurino kolūkyje, neteisi savo pažado.

Iš toli ant kalno šviečia mūras baltas, išdidus. Ir svetingi kolūkiečiai rodo jums, koks jo vidus. Koją keliate pro langą ir įeinat į foje. Gelžgaliai po kojom žvangą. Kas čia darosi?! Vajel.. Scenaj — vėjas šoka tvistą Varnos derina balsus, net višta užlipti drįsta, kad prajuokintų visus. Salėj — lentgaliai ir plytos. Sočiai viduje prilyta — rémai, durys greit supus. Surūdijo įrengimai, apkloti skraiste dangaus. Kolūkiečius pyktis ima — ar ilgai telšiečiai snaus?! Kilimai ir pianinas nupirkti jau prieš metus. Liūdno mintys vis kankina ar pabaigę staty namus? O statybą ant kalnelio gaubia speigianti tylą. — Niekas tvirtinti negali, kad tylą — gera byla».

A. BRIČKA

KURIOJ PUSĖJ ŽEMĖ

Nuskendus laivui, vokietis ir anglas atsidūrė nedideliame laivelyje, plūduriuojant visai ramiame vandenyje, vokiecis atsikvošėjo ir klausia anglą:

- Ar negalėtum pasakyti, kaip toli yra žemė?
- Taip..
- O koks nuotolis?
- Tarp 100 ir 200 pėdų.
- Kurioje pusėje?
- Žemyn į dugną.

DAR BLOGIAU

- Žmogeli, kodėl tu elgetauji?
- Todėl, kad noriu valgyti.
- Tai eik dirbti!
- Negaliu, nes dirbdamas dar labiau noriu valgyti.

SKAITYKITE IR
PLATINKITE VISI
NINTELI PIETŲ AMERIKOS
SAVAITRAŠTI «MŪSŲ
LIETUVA».

ISIDĖMĖTINI ADRESAI
LIETUVOS ATSTOVYBES
URUGUAY, MONTEVIDEO:

p. Anatol. Grišonas, Ciudad de Paris 5836, Tel. 50-2180. Veikia kasdien prieš piet

LIETUVIŲ BAŽNYCIA VILA

ZELINA: Rua Inacio ir Av Zelina, Mons. Pfo Ragažinkas, Tel. 63-5975.

Šv. Juozapo Vyrų Brolijoe Pirmininkas p. Juozas Mateionis, Rua Iatai, 150 — Casa Verde, Tel. 51-4011.

TĖVAI JĖZUITAI: Rua Lituania, 67, Mooka — Tel 92-2203

LIETUVIŲ SAJUNGA BRAZILIJOJ — Pirmininkas p Aleksandras Bumblis, Rua Gen. Fonseca Teles, 606 Tel. 81-6423.

Iždininkas p, JURGE GARCĀ KA. Rua Oratorio, 3093, Alto da Mooka.

LIETUVIŲ KALBOS
PAMOKOS S. PAULY:

MOOCA, Rua Lituania, 67 šeštadieniais 14 val.

LIETUVIAMS PAMALDOS
LAIKOMOS

V. Zelina parapijoje kasdieną ir kiekvieną sekmadienį kaip iki šiol.

Moooca r. Lituania, 67 Lietuvių Namų koplyčioje:

Sekmadieniais ir šventadieniais 8,00 ir 17,00 val.. Darbu dienomis 7 ir 7,30 val., arba atskirai susitarus dėl laiko kai turimos metinės ar 7 d mišios:

Išpažintys čia klausomoi kasdieną prieš mišias, Pirmą mėnesio sekmadienį Parque das Nações 10 val. V. Carolina 15 val., Casa Verde, 17,15 val.

Antrą :
Jačana klierikų kopl. 8,30 val Bom Retire, 10 val. Utinga 16,30 val.,

Trečią :
Agua Rasa 8,30 val.; Moinho Velho 11,30 val., Lapa 16,30 val.,

Paskutinį:
Vila Anastacio 8,30 val.; Vila Bonilha 11,15 val. V. Prudente 18 val.

RIO DE JANEIRO

Lietuvių radio valandėlė «A voz da Lituania» yra transliuojama KETVRTADIENIAIS 18 val. 40 min.

Stasys Lapienis
naujose patalpose parduoda įvairias statybos medžiagas bei visokius namų reikmenis.
Naujasis adresas:
DEPOSITO PARATODOS
Avenida Sapopemba, 5761. V. Guarani

PIGI IR GERA KOKYBĖ!

Česlovas Jakiunas

Parduoda ilgam išsimokėjimui raštinėms, krautuvėms ir kitiems tikslams rašomas, skaičiavimo, kasos registravimo mašinas (registradoras), su fabriko garantija vieniems metams.
Raštinė: Rua Newton Prado, 686, Tel. 52-2289, S. Paulo Tautiečiams didelė nuolaida.

Didelis pasirinkimas medžiagų ir skoningas pasiuovimas, LAURO SANDRON vyriškų rūbų

SIUVYKLOJE LAURO

Rua do Orfanato, 686, — V. Prudente — Fone 63-5294 São Paulo

Medžiaga parduodama ir išsimokėjimui / teikite ir įsitikinkite medžiagos ir darbo kokybe ir kaina

ALEKSAS KALINAUSKAS
Advokatas

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskitis, dokumentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai:

Rezidencija: R. Joaquim Piza, 204
Tel. 31-2548

Raštinė: 15 de Novembro, 244
4.0 - Sala 19 - Tel. 37-0324
no 14,00 iki 18,00 val.

JONAS JAKUTIS
RUA COSTA BARROS, 362
TEL. 63-3285 — VILA ALPINA

Turi įvairiausių statybos medžiagų, geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių.
Lietuviai pirkim pas lietuvius!

VIENINTELIAI ATSTOVAI GARSIOJO VANDENS LINDOYA

IRMAOS CARRIERI LTDA.

Lindoya vanduo yra senai žinomas gerimas Kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, sitikinkite ir visados naudokite!

Rua Dino Bueno, 643
Telefones: 220-1748, 220-1751 e 220-1752
Caixa Postal 3967 — SĂO PAULO

MŪSŲ Lietuva

RUA LITUÂNIA, 67 — MOÓCA — SÃO PAULO, 13

Mooca

Jo Ekscelencija vyskupas Brunoaldaner per savo Mišias Šv. Kazimiero parapijos metinėse maloniai priminė pernai Jo Em. Kardinalo Agnelo Rossi savo vyskupijos lietuviams padarytą nepaprastą palankumą bei įvertinimą gestą, įkuriant Šv. Kazimiero asmeninę parapiją. Priminė ir Eminencijos pageidavimą, kad lietuviai būtų vieningi, kad pastatytų S. Paulyje gražią savo bažnyčią. Pasidžiaugė lietuvių kunigų darbais S. Paulo arkivyskupijoje. Paminėjo ir «Aliança», kurios patalpose vyksta tos iškilmės, išskaičiuodamas Sąjungos įstatuose įvardintus tikslus kelti lietuvišką religinį, kultūrinį švietimą bei labdarą. Baigdamas linkėjo šv. Kazimiero parapijai augti, stiprėti ir šviesti meilės, susiklausimo, organizavimo pavyzdžiu.

Ekscelencija pabuvojo su žmonėmis arbatėlėje, pasiklausė «Aušros» choro dainų, pagyrė jo dirigentą, kad choras gražiai giedojęs mišias ir sudainavęs.

T. J. BRUŽIKO ŽODIS

Po vyskupo lietuvišką trumpą žodį tarė šv. Kazimiero klebonas T. J. Bružikas, S. J. Padėkojęs parapijiečiams už labai gausų susirinkimą į atlydus, priminė, kaip mūsų šv. Globėjas Kazimieras ir gyvas būdamas turėjo nemažai bastytis tarp Lenkijos ir Lietuvos sostinių, kaip ir mirusiam neduoda ramybės. Komu

nistai išniekino jo poilsio vietą Vilniau katedroje, paversdami ją dailės muziejum, jo palaikais iškraustydami iš jam pastatytos koplyčios. Net ir didingą šv. Kazimiero bažnyčią pavertė bedievybės muziejumi, kur nuolat pajuokiamas tikėjimas ir Dievas. (Po pamaldų laikas pasakė, jog ne tik Vilniuje, o ir Mookoje šv. Kazimierui nėra vietos lietuviškoje pastogėje, nes iš čia greit jis bus išmestas pačių lietuvių, ne svetimųjų okupantų).

T. Bružikas papasakojo vyskupui apie savo laikomas mišias lietuvių šeimose įvairiomis progomis, kad į jas sueina kaimynai. Vyskupas tuoliai pasidžiaugė ir ragino toliau taip daryti.

PASINAUDOKITE!

Po tokio vyskupo padaršimo, Broliai Lietuviai, pasinaudokite! Pasikvieskite šv. Kazimiero parapijos kunigus mišių laikyti jūsų namuose. Leiskit V. Jėzaus Kristaus didžiausiajai meilei pasikartoti savo pastogėse. Tegu Jis pašventina jūsų namelius, kur metų metus darbuojatės, kenčiate, džiaugiatės. Geros progos Mišioms jūsų namuose atlaikyti gali būti pav. sidabrinų ar auksinių vedybų sukaktuvės, septintos dienos mišios, ar net laidojimo dieną, prieš išvežant velionį į kapines; kai ilgesnį laiką kas serga ir negali nukakti bažnyčion, ir pan. Tat pasinaudokite! Kunigai mielai patarnaus, kiek tik bus galima. Patogiausias laikas — darbo dienomis vakare, kai visi namie.

JUSTAS BAIBOKAS

Jau 27 metai kai deda naujas įvairiausias metalines duris, o senas pataiso, kaip naujas. Pataiso ir įvairius užraktus.

Fabrica-se portas de aço ondulado e conserta-se portas usadas, deixando no estado de novas. Conserta-se qualquer fechadura, Fone 93-3687 (rec.) e 93-9889 (prov.) Rua Camé, 773, Parque da Mooca, S. Paulo.

DR. ANTONIO SIAULYS

C. R. M. 10.647

Cirurgião da Santa Casa de São Paulo

Medico da Cruzada Pro-Infancia

Especialista em Obstetricia pela Maternidade de S. Paulo

Clinica de Adultos e Crianças — Molestias de Senhoras

Partos — Operações

Horario: Das 12 as 14 e das 19 as 21 horas

Consultorio e Residencia RUA DOS TRILHOS, 1576

Mooca, Fone 92-3991

Atende-se com hora marcada

DR. JONAS NICIFORCIUKAS

Cirurgião Dentista

p/ Universidade de São Paulo

RAIOS X

Consultorio: Rua Capí Pacheco Chaves, 1206; Vila Prudente, Tel. 63-5352

DÉMESIO, DÉMESIO visi kar turite mokyklinio amžiaus vaiku! Ši šeštadienį, kovo 15 dieną, lygiai 15 valandą prasidės Mokoje lietuvių kalbos, dainų, šokių, žaidimų, muzikos pamokos. Atsiųskit ar atveskit savo vaikus, tiek einančius į pradžios mokyklas, tiek į gimnazijas. Turėsime tris mokytojus. Plė, Julė Kraujalytė, diplomuota kelis metus mokytojuojanti mokyklose prityrus mokytojas paims «mažiukus». Vyresniuosius mokys muzikas, chemikas p. Alfonsas Petraitis. Pamokos nebus sausas, nuobodžios, bet įdomios.

Atsiminkime! Šie metai yra lietuviškos šė mos ir švietimo metai! Tat visi siųskite vaikus į lietuvišką mokyklą! Jei tėvai norėsite, tai ir vaikai panoris

Šį pirmą šeštadienį, atgabėnkite vaikus patys, ar praneškite, kur reikia atvažiuoti jų pasiimti. Paskui kai žinosim kiek yra mokinių ir kur kas gyvena, galėsime sutvarkyti ir jų transportaciją.

J. Kidykas, S. J.

Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos globėjas

Vila Anastacio Dr. J. BASANA VIČIAUS MOKYKLOS GLOBĖJŲ BŪRELIS šiemet švenčia savo gyvavimo 20 metų sukaktį.

Ta proga š. m. balandžio 12 d. to paties vardo mokyklos patalpose, rua Camaçan, 625, skanų.

CHURRASCO

ir kviečia visus tautiečius atsilankyti į šią sukaktuvinę šventę, kur tikrai maloniai pasivažišinsite ir pasišoksitė. Pakvietimus iš anksto prašo įsigyti pas Būrelio valdybos narius, nes jie prie įėjimo nebus pardavinėjami. Pradžia 20 valandą.

BŪRELIO VALDYBA

KARDINOLAS KVIEČIA

Iš anksto pranešame, jog kardinolas A. Rossi parašė T. Bružikui laiška, prašydamas suorganizuoti gražų burį vyrų ir moterų bei jaunimo, pasiūsti tautiniais rūbais ir VELYKŲ RYTA, kaip pernai, da lyvauti tautų eisenoje. Daugiau informacijų duosime vėliau.

LIGONIAI. Sunkiai serga adv. A. Kalinausko mamytė. Guli São Christovão ligoninėje, Mokoje (arti prie Caixa de Agua).

Juozas Karušauskas gydosi šv. Elenos ligoninėje, o Jonas Siliokas Modelo ligoninėje. Yra daugiau sergančių, kurie gydosi namie.

klauso visiems prisidėjusiems prie šv. Kazimiero atlydų vaišių suruošimo ir aukotojams, Visų nesuvarainsime, nes yra daug. Bet jokia būdu negalima nutylėti Jono Dimšos, Angelikos Triubienės ir Marcelės Stankevičienės, o iš jaunųjų plėš Mirnos Braslauskaitės. Jie keletą dienų stipriai prakaitavo ruošdami salę, tvarkydami vaišių stalus ir maistą. «Aušros» choro mergaitės ir moterys pridėjo rankas patarnaudami. O kas matė p. Mariją Braslauskienę ir Veroniką po atlydų atstatant tvarką ir švarą salėje. Buvo kas matė. Visiems ir visoms bendradarbėms nuoširdžiausias AČIŪ ir Dieve jums atlygink! Šv. Kazimiero parapijos klebonas

ML PARÉMÉ: Pp. Majai 100 ncr., pp Narušiai 75 ncr., Prel. A. Arminas 50 ncr., Ald.

DIDŽIAUSIA PADĖKA pri-

ADVOKATĖ IRENA GRITĖNAS—SPINA

praneša tautiečiams, kad daro inventarus, iškraustymus, skrybas, nejudomo turto administravimą,

RENTOS MOKESČIO

apskaičiavimą, fizinių ir juridinių asmenų deklaracijos surašymą ir t. t.

Priima klientus savo raštinėje, esančioje Largo Sete de Setembro, 52, 6.º andar, sala 607 (priešais Forum) nuo 16 iki 18 valandos.

Dr. Victor Pedro Sculytis

Cirurgião dentista pela Universidade S. Paulo

C. R. O. S. P. Nr. 727

Clinica de adultos e crianças Fluor — RX — Alta rotação.

Endodontia e ortodontia movel (ortopedia), Taisomi kanalai ir kreivi dantys.

Rua França Carvalho, 121, Moóca,

Arti Dr. Vinco Kudirkos mokyklos rūmų.

ATSKIRO

KAI

LIETUVOS NACIONALINĖ
MARTYNO MAŽVYDO BIBLIOTEKA

V. Zelina

Ši sekmadienį, kovo 16 d., tuoj po sumos, šaukiamas šv. Juozapo V. Brolijos narių susirinkimas, Jaunimo Namuose narių atsilankymas būtinas. Valdyba

Liet. Kat. Šv. Juozapo Vyrų Brolijos

VEIKLOS KALENDORIUS.

Balandžio 20 d. Šv. Juozapo šventė: apeigos su procesija.

Gegužės 4 d. Brolijos 27 metų veiklos jubiliejus.

Birželio 22 d. šventkelionė į Aparecida do Norte pasimelsti už Tėvynę Lietuvą ir žuvusius brolius,

Rugpjūčio 9 d. Tradicinis Spaudos Baliaus — «Mūsų Lietuvos» bičiulių sueiga.

Spalių 19 d. piknikas į Jurubatuba.

Lapkričio 16 d. Piknikas į Praia Grande, Santos.

Liet. Kat. Bendruomenės choras kovo m. 2 d. buvo suruošęs išvažiavimą į Šimonių ūkį S. Izabel apylinkėje. Diena praėjo linksmoj nuotaikoj, aplankė ir Šimonių kaimynus Ambrozevičius.

Dainavimo ir lietuvių kalbos pamokos Vila Zelinoj būna šeštadieniais 15,30 val. Jaunimo Namuose.

Lietuvių studentų susirinkimas šaukiamas 16 d. kovo 15 val ateinantį sekmadienį, Vila Zelinoj, klebonijoj. Studentai pirmiau ir šiais metais įstojusieji, arba lanką cursinho, prašomi atvykti susirinkimam iš įvairių São Paulo apylinkių.

Verbų šventinimas Verbu sekmadienį Vila Zelinoj bus prieš sumą, 11 val. Velykų rytmetį, kaip ir kitais metais iškilminga Prisikėlimo procesija bus 6 val. ryto.

Vila Zelinoj, šv. Juozapo dieną, 19 kovo šv. mišios bus 7 19, 19,30 ir 20 val. Per pas kutines mišias giedos Liet. Kat. Bendruomenės choras.

Valavičiūtė 30 ncr, Po 25: A. Misiunienė ir Al. Grabauskas Uršulė Šablevičienė 20. Po 15 ncr.: Marija Terelienė, J. Lissauskas A. Zalubienė, J. Guiga, Jurgis Juzėnas, A. Jočys, J. Jodgudis, A. Matuzonienė, A. Gudavičienė. Po 10 ncr.: J. Juška, Ignas Verbickas J. Steponavičius, Napolis Gudliauskas už du metus 30 ncr.

Dėkinga Administracija